

„Všetko a vo všetkom je Kristus.“ (Kol 3,11)

Matúš Lányi: Molekulárny Kristus, 2007

Tlač na plátne

Obraz Molekulárny Kristus vychádza z tradičného zobrazenia Božského Srdca, ktoré sa stalo veľmi populárne a je prítomné prakticky v každej kresťanskej domácnosti. Základy úcty k Ježišovmu Srdcu, ktorá vyplýva z úcty k trpiacemu Ježišovi na kríži a k Eucharistii, v ktorej Pán sprítomňuje svoju obeť a zároveň je v nej prítomný aj s oslávenými ranami svojho umučenia, pramenia vo Svätom písme: „Jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda“ (Jn 19, 34). Samotná úcta k Ježišovmu Srdcu sa však rozvinula až v 17. storočí ako reakcia na abstraktné, prehnané, studené chápanie Boha, ktoré sa šírilo medzi vtedajšími európskymi vzdelancami. Po celom svete sa rozšírila prostredníctvom 12 zjavení Pána Ježiša svätej Margite Márii Alacoque, na ktoré nadviazala tradícia tzv. prvých piatkov. K jej ďalšiemu šíreniu prispel jej duchovný vodca, jezuitský kňaz Claudius de la Colombiere SJ a rehoľa jezuitov. Obraz Matúša Lányiho však nie je kópiou, aké poznáme z mnohých chrámov a domácností, ale interpretuje ho prostredníctvom jazyka súčasnej vedy. Kristov obraz je vyskladaný z častíc

molekúl. Slovo molekula je odvodené od latinského slova moles – hmota. Obraz nám tak predstavuje Krista, ktorý prijal zákony hmoty a „stal sa človekom, aby sme sa mi mohli stať Božími deťmi“. V čom pre Vás spočíva príťažlivosť zobrazovania kresťanských tém, ktorým sa programovo venujete celkom novým vizuálnym spôsobom?

„Prítomnosť sakrálnej témy v umeleckom diele ho posúva do inej roviny vnímania. Stála téma poskytuje dielu status aktuálnosti a trvácnosti. Tento argument teraz možno pôsobí ako vypočítavosť v mojej tvorbe, ale on vlastne spôsobil, že diela s touto témou, a teda aj samotná téma, začali byť pre mňa v istom veku príťažlivejšie cez svoju podstatu. Známý obraz žehnajúceho Krista dotýkajúceho sa svojho najsvätejšieho srdca rukami poznačenými ranami po klincoch zbavujem jeho fyzickej podoby. Na tomto obraze je Syn Boha znázornený ako molekulárna väzba. Fundament Boha je zredukovaný na absolútny hmotný element, aby prostredníctvom tohto kontrastu zvýraznil veľkosť svojho nositeľa.“

Matúš Lányi (1981, Spišské Podhradie, matuslanyi@gmail.com) študoval grafiku a experimentálnu tvorbu na Fakulte umení Slovenskej technickej univerzity v Košiciach (prof. R. Sikora, Z. Prokop). Jeho tvorba sa pohybuje na poli maľby, inštalácie a videa. Jedna z dominantných tém, ktorej sa venuje, vychádza z Biblie, predovšetkým z Nového zákona. Jeho posolstvá tlmochí do nového vizuálneho jazyka, prepájajúceho biblické posolstvá s vedou a počítačovým vizuálom. Vo vzájomnej konfrontácii a dialógu dvoch odlišných jazykov odhaľuje a objavuje nové uhly pohľadu na zobrazované témy. Vystavuje doma i v zahraničí, žije a tvorí v Spišskom Podhradí.